

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 59: Tâm, Phật, Chúng Sanh – Tam Vô Sai Biệt; Cái “Ngã” Của Thường, Lạc, Ngã, Tịnh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 005)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Tâm, Phật, chúng sanh, tam vô sai biệt; cái “Ngã” của Thường, Lạc, Ngã, Tịnh.】

Phàm phu chúng ta thường chấp trước cái thân này là Ta (Ngã). Những người có trí huệ cao hơn một chút, rất thông minh lanh lợi, họ hiểu được rằng cái thân này chẳng phải là Ta, nhưng lại sanh ra hiểu lầm, cho rằng cái “năng lực tư duy, năng lực tưởng tượng” kia mới là Ta. Tất cả đều sai rồi, đều là do phân biệt, chấp trước mà ra cả.

Định nghĩa về chữ “Ngã” (Ta), trong Phật pháp nói rất nhiều, nhưng cốt yếu nhất có hai ý nghĩa: một là ý nghĩa “Chủ tể” (làm chủ), hai là ý nghĩa “Tự tại”.

Nếu chúng ta từ hai ý nghĩa này mà quán sát, thì sẽ biết ngay trong cái thân này không có cái Ta. Cái ý niệm hay tư duy, tưởng tượng kia – chúng ta gọi là tâm – cái ý niệm đó cũng biến hóa trong từng sát-na. Niệm trước diệt rồi, niệm sau lại sanh, sanh sanh diệt diệt không thể bảo nó dừng trụ được. Từ đó cho thấy, trong đây cũng không có ý nghĩa “Chủ tể”, lại càng không có ý nghĩa “Tự tại”, vậy đâu là cái Ta?

Thế nhưng Phật bảo với chúng ta rằng, thật sự có cái Ta, nghĩa là thật sự có chủ tể, thật sự có tự tại, đó gọi là “Chân Ngã”.

Chân Ngã là gì? Chân Ngã chính là Chân Tâm, chính là Bản tánh, vĩnh hằng bất biến; thật sự làm được chủ tể, vĩnh hằng bất biến, đây mới là Ta. Cho nên trong bốn chữ “Thường - Lạc - Ngã - Tịnh”, cái chữ “Ngã” đó là chân thật; bốn chữ này đều là chân thật: Chân Thường, Chân Lạc, Chân Ngã, Chân Tịnh.

Nói lời thành thật, bốn chữ Thường Lạc Ngã Tịnh này, trên thân phàm phu chúng ta hoàn toàn không có, cả bốn đều không có. Trong cái vọng tâm của phàm phu (cái tâm đó chính là ý niệm), trong vọng tâm ấy cũng chẳng có, bốn chữ này quyết định tìm không ra.

Vậy đến khi nào mới có? Phật bảo chúng ta, Pháp Thân có bốn đức này: Thường, Lạc, Ngã, Tịnh. Trong Bát Nhã cũng có bốn tịnh đức, trong Giải Thoát cũng có bốn tịnh đức. Pháp Thân, Bát Nhã, Giải Thoát, trong nhà Phật gọi là “Tam Đức Mật Tạng”. Trong Tam Đức Mật Tạng đều đầy đủ bốn đức này, cho nên có Chân Ngã.

“Tâm, Phật, chúng sanh, tam vô sai biệt” (Tâm, Phật, chúng sanh, cả ba không sai khác), là một mà ba, ba mà một. Tâm, Phật, chúng sanh là trên Tướng có sai biệt, nhưng Tánh chỉ là một, Thể tánh chỉ là một. Cho nên cái “Ngã” này, hội quy về Tự Tánh, chính là Chân Ngã của Thường, Lạc, Ngã, Tịnh.

Người niệm Phật chúng ta, từ tâm thanh tịnh mà chứng đắc, trong tâm thanh tịnh liền có Chân Ngã. Lúc ấy sẽ “phá trừ chương ngại không gian”, siêu vượt không gian vậy.